

Программалаштыру дәресләре

I нче дәрес. Ни өчен Pascal?

□ 11.10.2017 14.04.2018 □ tatprog


```

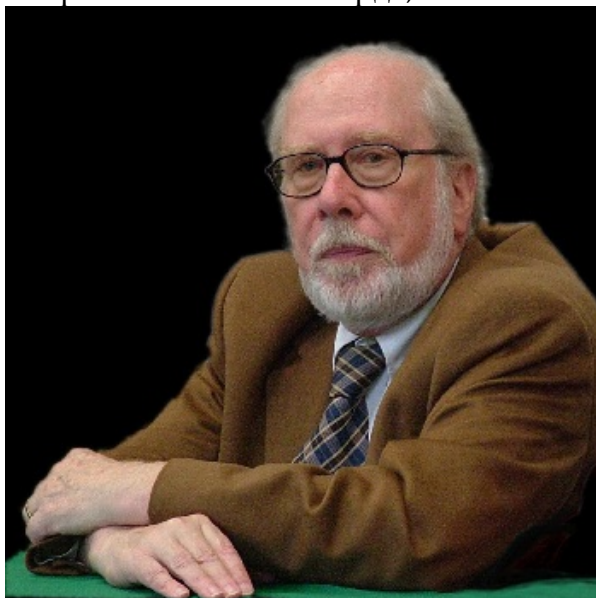
Unit danie;
Interface
Uses crt, dos;
Type  basskl = record
      naim:String[40];
      kol:Integer;
      price:Real;
      kol_p:Integer;
      date_p:String[8];
      kol_r:Integer;
      date_r:String[8];
      strana:String[10];
    end;
function Edtext(x,y:Integer; Text:String;Len:Integer;var key:boolean):String;
function Cifri(x,y:Integer; Text:String;Len:Integer;var key:boolean):String;
procedure Ushlo(posiz:Integer);
procedure Prishlo(posiz:Integer);
procedure Uvodnov;
procedure Edzapic(posiz:Integer);
procedure Sortirovka(nun:Integer);
procedure spisok(k:Real);
1:1
  
```

Ни өчен без Pascal өйрәнәбез?

Кыскача тарих. Кайсы компилятор сайларга?

Әйдәгез, тарихка кыска гына экскурс ясыяк.

- Pascal телен швейцар галиме Никлаус Вирт 1968 — 1969 елларда, Алгол-68 телен ясау

комитетында канашканнан соң, ясый.

- Pascal теле, француз математигы, физигы, әдипе һәм фәлсәфәче, дөньяда иң беренче ике сан кушучы механик машинаның барлыкка китерүче, Блез Паскальның хөрмәтенә аталган.

- Виртның тел турында беренче мәкаләсе 1970 елда басыла. Шул мәкаләдә Вирт Pascal ясалыу максатын зур булмаган, эффектив, структуралы программалау алымын кулланып яхшы программалау стилинә өйрәтә торган тел булдыру дип атый.

Ни өчен без Pascal сайлыйбыз?

Pascal'ның өстенлекләре:

- МӨКТӨПЛӨРДӨ киң таралган. Мәктәп программалау теле (ДЙА'да һәм БДИ'да кулланыла)
- С теле белән тугандаш. Pascal өйрәнгәч, С'гә күчәргә җиңел.
- Минималистик. Җиңел өйрәнелә.
- Укыту өчен бик яхшы.
- Ясалган программалар бик ышанычлы. Pascal белән программа ясаганда компьютерыгыз сезнең тикшерелмәгән гамәлләрдән ватылмас дип ышана аласыз.

Pascal'ның кимчелекләре:

- 60-елларда ясалган. Искергән.
- Элекке СССР илләрендә генә таралган.
- Pascal'да бик аз реаль программ тәэминаты (ПТ) язылган.

Ә хәзер эшләү мохите турында сөйләшк. Аңлашыла ки, 1980 елда чыгарылган борынгы Turbo Pascal'ны куллану уңайсыз, чөнки Windows'ның соңгы версияләрдә аны җибәрү кыен. Шуңа күрә, сез Free Pascal яки PascalABC.Net сайлый аласыз. Киләсе дәресләрдә бөтен мисаллар мин PascalABC.Net'дә китерермен.

PascalABC.Net'ның башка компиляторлардан өстенлек нәрсәдә? Иң мөһиме, PascalABC.Net Delphi һәм Object Pascal'га бик якын. Анда күп кызыклы һәм оригиналь нәрсәләр бар. Шул нәрсәләрне киләсе дәресләрдә өйрәнербез.

Шулай итеп, тиздән без программалар яза башларбыз.

Создайте бесплатный сайт или блог на WordPress.com. (https://wordpress.com/?ref=footer_website). Тема: Big Brother, автор: WordPress.com (<http://automattic.com>).

